

Miljøverndepartementet
Pb 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref
Abt/ds

Vår ref
ck/ka

Dato
Oslo 27. februar 2007

NOU 2006:18 ”Et klimavennlig Norge”

Høringsuttalelse fra Norsk Bioenergiforening (NoBio)

Innledning

Lavutslippsutvalget ble oppnevnt i mars 2005 for å finne ut hva som må gjøres for at Norges utslipp av klimagasser skal reduseres med 50 – 80 % innen 2050. Da lavutslippsutvalget etter ett og et halvt år la frem resultatene av sitt arbeid var konklusjonen klar og samstemt:

”Utvalgets hovedkonklusjon er at å redusere norske utslipp med i størrelsesorden to tredeler innen 2050 er nødvendig, gjørbart og ikke umulig dyrt. Utvalget anbefaler at Norge etablerer en formell målsetting om å redusere CO₂-utslippene fra norsk territorium med to tredjedeler innen 2050, og at denne målsettingen vurderes på ny i 2020.”

NOU 2006: 18 ”Et klimavennlig Norge, skisserer videre hvordan dette målet kan nås; i hvilket tempo og med hvilke virkemidler. Denne veien til målet betegnes som ”Lavutslippsbanen”.

Norsk Bioenergiforening vil i denne uttalelsen legge vekt på den første etappen i Lavutslippsbanen: perioden 2005 – 2020. Dette fordi Regjeringen har signalisert at Lavutslippsutvalgets utredning skal danne et grunnlag for arbeidet med sektorvise klimahandlingsplaner. I den forbindelse mener NoBio det er av vesentlig betydning å fokusere på perioden frem til 2020. ***Lavutslippsutvalgets utredning bør legges til grunn for det klimamålet Regjeringen setter for 2020, og målet bør være minst like ambisiøst som Lavutslippsbanens mål for 2020.*** Lavutslippsutvalgets anbefalte mål for CO₂-reduksjon i 2020 er en reduksjon på 22 % i forhold til 2005-nivå. (Dette innebærer en reduksjon på 16 % i forhold til 1990-nivå).

Kapittel 1 - NoBios hovedinnspill

Norsk Bioenergiforening vil komme med tre-3 hovedinnspill til Regjeringen i forbindelse med Lavutslippsutvalgets innstilling.

- Hovedinnspill 1 fokuserer på arbeidet med nasjonale klimamål.
- Hovedinnspill 2 fokuserer på at målet for CO₂-nøytral oppvarming basert på bioenergi må oppjusteres.
- Hovedinnspill 3 fokuserer på transportsektoren og satsing på biodrivstoff

Hovedinnspill 1 – arbeidet med nasjonal klimamålsetting

Regjeringen bør legge Lavutslippsutvalgets utredning til grunn for fastsettelsen av Norges nasjonale klimamål. Dette innebærer at Regjeringen vedtar en CO₂-målsetting på minimum 22 % reduksjon fra 2005-2020 (minimum 16 % i.f.t. 1990-nivå) og på om lag 2/3 innen 2050. Overgang til CO₂-nøytral oppvarming bør imidlertid gjennomføres i langt større grad enn det Lavutslippsbanen legger opp til. Dette innebærer at CO₂-målsetningen på 22 % reduksjon fra 2005-2020 bør være en minimumsmålsetning.

Statsministeren har tidligere i år fremholdt at det ikke er aktuelt å sette noe nasjonalt klimamål før Regjeringen har gjennomført et arbeid i departementene, for å finne ut hvor store reduksjoner som er realistiske i hver enkelt sektor. Det arbeidet er i tilstrekkelig grad *gjort av Lavutslippsutvalget*. NoBio mener derfor Regjeringen bør legge Lavutslippsutvalgets CO₂-mål for 2020 og 2050 til grunn for arbeidet videre med sektorvise klimahandlingsplaner.

Hovedinnspill 2 – målet for CO₂-nøytral oppvarming basert på bioenergi må oppjusteres kraftig

NoBio foreslår at målene for utslippsreduksjoner ved hjelp av fornybar oppvarming oppjusteres. I Lavutslippsbanen skisseres et mål om 3 TWh ny biovarme i 2020. Dette er alt for lavt. Innen 2020 bør storparten av den fossile oppvarmingen være erstattet med CO₂-nøytral oppvarming. All oppvarming fra kjelkraft bør erstattes med bioenergi eller fjernvarme. NoBio foreslår et mål om minst 15 TWh ny biovarme i 2020.

Utvalgets konklusjoner er realistiske og i høy grad realiserbare. Men på enkelte viktige områder er ambisjonsnivået imidlertid satt for lavt. Målet for CO₂-nøytral oppvarming er langt mindre ambisiøst enn hva norsk biomassepotensiale gir grunnlag for. Våre sysnspunkter tilknyttet oppvarming er nærmere beskrevet under kapittel 2.

Hovedinnspill 3 – satsing på biodrivstoff

Lavutslippsutvalget skisserer en økning i bruk av biomasse til drivstoff på 10 TWh i 2020. Dette er realistisk, og vil kunne gi opptil 5 TWh ferdig drivstoff, eller ca 10 % av norsk forbruk. Lavutslippsutvalgets anbefalinger bør legges til grunn for Norges klimamål innen transportsektoren. Mål: 10 % av drivstoff-forbruket (energi prosent) bør være biodrivstoff i 2020.

Lavutslippsutvalgets tre foreslåtte tiltak (Tiltak 3 Innfasing av Lav- og nullutslippskjøretøy Tiltak 4 Innfasing av CO₂-nøytralt drivstoff Tiltak 5 Utvikling og innfasing av lavutslippskjøretøy) er gjensidig avhengig av hverandre: For å redusere klimautslippene fra transportsektoren, må man gjøre CO₂-nøytrale drivstoff tilgjengelig i Norge, *samtidig* som man bygger opp en bil- og fartøyspark som kan gå på CO₂-nøytralt drivstoff.

I dag kan alle biler kjøre på 5 % innblandet biodrivstoff. En målsetning om at biodrivstoffet skal utgjøre 10 % av energibruken i transportsektoren i 2020 medfører dermed at det må fases inn biler og kjøretøyer som kan gå på høyere innblandinger av biodrivstoff. Dette krever en rekke tiltak som er beskrevet under kapittel 3 om transport.

Det er Lavutslippsbanen som berører bioenergisektoren. Tiltakene som foreslås, både de grunnleggende og de sektorvise, er realistiske, effektive og relativt ambisiøse. Potensialet for CO₂-reduksjoner ved CO₂-nøytral oppvarming sannsynligvis er imidlertid ikke tilstrekkelig utnyttet. Dette er svært uheldig, da overgang til CO₂-nøytral oppvarming sannsynligvis er av de billigste klimatiltakene. NoBio vil derfor legge vekt på potensialet for CO₂-reduksjoner i oppvarmingssektoren i denne uttalelsen (kapittel 2). Deretter følger en gjennomgang av de andre tiltakene som involverer bioenergisektoren (kapittel 3).

Kapittel 2 - Oppvarming

Lavutslippsutvalget skisserer to klimatiltak innenfor oppvarmingssektoren:

- Tiltak 7 Energieffektivisering i bygg.
- Tiltak 8 Overgang til CO2-nøytral oppvarming.

Vårt hovedinnspill 2 (se side 2 i uttalelsen) ligger til grunn for våre vurderinger når det gjelder CO2-nøytral oppvarming.

Lavutslippsutvalget fremhever at all oppvarming bør være CO2-nøytral i 2050, og at fossil oppvarming fra kjelanlegg dermed bør erstattes helt med fornybare energikilder. **NoBio støtter dette tiltaket.** Fossil oppvarming utgjør i dag 12-14 TWh, og kan rimelig og enkelt erstattes med biobrensel.

Om elektrisk oppvarming hevder Lavutslippsutvalget at de direkte utslippene av klimagasser er små, da elektrisitet for en stor del produseres uten klimagasser i Norge. NoBio mener dette er en gal og svært uheldig analyse ettersom Norge opererer i et nordisk marked.

Å fremholde elektrisk oppvarming som klimanøytralt i Norge blir direkte misvisende: Norges elektrisitetsforbruk er i dag på 125 TWh, hvorav ca 30 TWh går til oppvarming. Kraftimporten i et normalår er på ca 9 TWh. Denne marginalkraften er ikke vannkraft, atomkraft eller biokraft, men fossil kraft – som regel urensset kullkraft eller urensset gasskraft.

Det nordiske kraftmarkedet fungerer nemlig slik at vannkraft, atomkraft, kraftvarme blir solgt og brukt først, fordi det er billigst. De årene Norge må importere kraft vil vannkraft, kjernekraft og kraftvarme/biokraft være brukt opp, og Norge vil kjøpe marginalkraften, som kommer fra kull eller gass - eller tilslutt (ved svært høyt kraftforbruk i Norden) olje.

Utslippene fra 30 TWh elektrisk oppvarming bør dermed reduseres i så stor grad at norsk kraftbehov ikke overstiger det som kan dekkes med ren kraft. For eksempel: Ved å redusere elektrisk oppvarming med ca 1/3, elimineres behovet for kraftimport i et normalår. Norge slipper dermed å importere omkring 9 TWh kull- eller gasskraft. Dette innebærer en årlig CO2-reduksjon i normalår på fra ca 3,3 millioner tonn (hvis marginalkraften er gasskraft) til ca 8,8 millioner tonn (hvis marginalkraften er kullkraft).

Klimatiltak innenfor oppvarmingssektoren bør inkludere energiomlegging både fra fossil oppvarming og fra elektrisk oppvarming til ny fornybar varme. Biobrensel kan bidra til store deler av denne energiomleggingen.

Bioenergiens rolle i energiomleggingen

Bioenergien kan ta over mesteparten av den fossile oppvarmingen, og en stor del av den elektriske oppvarmingen. De biomasseressursene som ikke er i bruk i dag, og som kan tas ut og brukes til energiformål innenfor en rimelig kostnad utgjør i størrelsesorden ca. 30 TWh. En satsing på biodrivstoff som skissert under transportkapittelet (og i tråd med

Lavutslippsutvalgets anbefalinger) vil behøve ca 10 TWh av denne ressursen, (se kapittel 3: Transport) men samtidig avgi 4-6 TWh varme fra produksjonen. I tillegg til disse 4-6 TWh ny varme, kommer det resterende biomassepotensialet på 15-20 TWh. Dette tilsier et biomassepotensiale til oppvarming på 20-25 TWh. Lavutslippsutvalget foreslår å erstatte all fossil oppvarming med bioenergi og fjernvarme innen 2050. NoBio mener dette bør iverksettes lenge før. **To billige og enkle tiltak som kan og bør gjennomføres innen 2020 er 1) Å erstatte fossil oppvarming med bioenergi, og 2) Å erstatte oppvarming fra kjelkraft med bioenergi.** Grunnen til at disse tiltakene er enkle å gjennomføre

innen 2020 er at dette er oppvarming av bygninger som i stor grad har vannbåren varme. Totalt utgjør varmebehovet i disse bygningene ca 16-18 TWh. Bioenergi kan i løpet av kort tid ta over hele dette markedet. Bio-olje kan ta over for tung fyringsolje, faste biobrensler eller fjernvarme kan ta over for lett fyringsolje og kjelkraft.

I tillegg til dette markedet kommer markedet av boliger uten vannbåren varme. En stor del av dette markedet kan konvertere fra panelovner, parafin eller gass til pelletskamin eller rentbrennende vedovner. (Mrk: I motsetning til de aller fleste rentbrennende vedovner har pelletskaminer automatisk mating og termostat. Dermed vil en pelletskamin i langt større grad bidra til å betjene hele oppvarmingsbehovet i et bygg enn en vedovn. Pelletskamin vil dermed være et bedre alternativ for de fleste husholdninger, hvis målet er å erstatte elektrisk oppvarming i så stor grad som mulig).

NoBio foreslår at målene for utslippsreduksjoner ved hjelp av fornybar oppvarming oppjusteres. I Lavutslippsbanen skisseres et mål om 3 TWh ny biovarme i 2020. Dette er alt for lavt. Innen 2020 bør storparten av den fossile oppvarmingen være erstattet med CO2-nøytral oppvarming. All oppvarming fra kjelkraft bør erstattes med bioenergi eller fjernvarme. NoBio foreslår et mål om minst 15 TWh ny biovarme i 2020.

TILTAK OPPVARMING:

Støtteordninger:

Investeringsstøtte til utbygging av fjernvarmenett.

Støtte på 30 % av investeringen. (Hvis el. og CO2-avgiften justeres opp kan dette støttenivået reduseres).

Investeringsstøtte til utbygging av varmesentraler.

Støtte til utbygging av varmesentraler som leverer varme til sluttbruker, samt til utvidelser av kapasiteten i slike anlegg. Støtten bør være på 30 % av investeringen. (Hvis el. og CO2-avgiften justeres opp kan dette støttenivået reduseres).

Konverteringsstøtte

Næringsbygg, offentlige bygg, eneboliger og større boenheter som avvikler oljefyr eller elektrisk oppvarming og a) installerer pelletskamin/biokjel, b) knytter seg til fjernvarmenettet eller c) installerer vann til vann – eller luft til vann-varmepumpe støttes med 30 % av investeringen. Støtteordning(e) forvaltes av Enova, gjennom Grunnfond for energisparing og fornybar energi.

Oppgradering av Enova-støtteordningen til produksjon av biobrensel

Støtten økes til 40 % ved investeringer i produksjonsutstyr og lagerbygning/siloer. Støtten til råstoffmottak/behandling videreføres som i dag. Kriteriene for hvilke prosjekter som er støtteberettiget bør endres slik at investeringer i pelletsproduksjon på under 60 GWh også kan få støtte. Nedre størrelsesbegrensning bør endres til 10 GWh.

Avgifter:

CO2-avgift

I dag er CO2-avgiftene på ulike fossile brensler i Norge femteparten av tilsvarende avgifter i Sverige. Avgiftsnivået i Sverige er et av de viktigste politiske virkemidlene i svensk energipolitikk, og har hatt stor betydning for overgangen fra fossile brensler til fornybar energi. Sverige bruker avgifter aktivt, i stedet for støtteordninger, som er Norges viktigste virkemiddel for å fremme fornybar energi. Norge bør også vurdere avgifter som virkemiddel. En opptrapping av CO2-avgiften til svensk nivå vil redusere behovet for statsstøtte til fornybar energiproduksjon. Hvis dette imidlertid viser seg umulig innenfor et klimapolitisk forlik må andre virkemidler (for eksempel støtteordninger) styrkes tilsvarende. (Differensen i CO2-avgift mellom Norge og Sverige er 18,17 øre / kWh for lett fyringsolje og 13,24 øre / kWh for naturgass.)

El-avgift

El-avgiften er i dag på 10,23 øre. Dette er om lag 40 % av el-avgiften i Sverige og sjettedparten av el-avgiften i Danmark. Norge bør vurdere å øke denne avgiften skrittvis for å fremme overgangen fra elektrisk oppvarming til fornybar varme. Hvis dette viser seg umulig innenfor et klimapolitisk forlik må andre virkemidler (for eksempel støtteordninger) styrkes tilsvarende. (Differensen på svensk og norsk el-avgift er på 15,94 øre / kWh).

Et annet virkemiddel som bør vurderes er differensiert el-avgift: En ordning som i Sverige, der fastleddet på nettleien øker progressivt med størrelsen på hovedsikringen vil stimulere til lavere strømforbruk, deriblant reduksjon av elektrisk oppvarming.

NOx-avgift

Biobrensel i fjernvarmeanlegg ble pålagt NOx-avgift fra 1. januar 2007. Mindre kjeler omfattes ikke av denne avgiften (ettersom begrensningen i effekt er satt til samlet 10 MW). Dette kan virke konkurransevridende i favør av mindre anlegg, og dermed svekke konkurransen til biobrenselbasert fjernvarme. Myndighetene bør se på hvordan NOx avgiften kan fastsettes slik at forurenseren betaler, men uten at dette fører til at store biobrensels-baserte fjernvarmeanlegg blir utkonkurrert av fossil oppvarming fra mindre kjelanlegg.

Andre tiltak:

Avvikling av ordningen med rabatt på nettleie for uprioritert kjelkraft

Nettselskapene i Norge gir i dag rabatt på nettleien til strømkunder som har el-kjel med oljefyrt reserve. Totalt utgjør denne strømbruken om lag 4 TWh hvert år. Disse kundene representerer et kjempemarked for fornybar varmeenergi, siden dette er større bygg som allerede har vannbåren varme. Rabatten på nettleien gjør imidlertid at strøm blir så billig at det blir ulønnsomt for disse kundene å velge fornybar varme til oppvarming.

Krav om kommunale energiplaner i alle kommuner

Alle kommuner bør ha utarbeidet energiplaner innen 2009, med vekt på tilrettelegging for fornybar energi. Planene bør ta for seg mulige tilrettelegginger for både økt bruk av og økt produksjon av fornybar energi.

Endringer i plan- og bygningsloven og Teknisk Byggeforskrift

Endringene må sikre at planmyndighetene i større grad enn i dag kan påvirke utbyggers valg av energiløsninger. I tillegg må kravene i de nye forskriftene til Plan- og bygningsloven skjerpes ytterligere i forhold til det forslaget som foreligger. I det eksisterende forslaget til ny teknisk forskrift er kravet energiløsning i nybygg at 40 % av oppvarmingen skal komme fra nye fornybare energikilder. Dette er for lavt til å sikre tilstrekkelig omlegging til fornybar oppvarming. (Et 40 % -krav vil for eksempel føre til at det primært bygges eneboliger basert på elektrisk oppvarming fra panelovner. Så lenge boligen bygges med pipe og det settes inn en peis eller vedovn vil dette innfri kravene i forskriften, og gi de laveste kostnadene for boligprodusenten. Samtidig vil det i praksis føre til oppvarming basert på elektrisitet, siden vedovnen krever kontinuerlig fyring gjennom døgnet for å komme opp i 40 % av oppvarmingen. Forskriften stiller da heller ingen krav om at denne varmekilden faktisk skal være i bruk).

Påbud om vannbåren varme i alle nybygg og større rehabiliteringer over 500 m².

Regjeringen har planer om et slikt påbud i alle offentlige bygg. Påbudet bør imidlertid gjelde for alle bygg over 500 m². Også SFT anbefaler dette i sin klimatilaksanalyse.

Kostnader ved å satse på bioenergi i oppvarmingssektoren

I 2005 gjennomføre NoBio en større utredning av potensialet for økt bruk av bioenergi til varmeformål på Østlandet. Studien tok for seg en region som innbefatter 46 % av Norges befolkning. Studien viste at, basert på det som da var den langsiktige spotprisen på strøm (30 øre / kWh), ville en gjennomsnittlig bedring i rammebetingelsene for bioenergi på 12 øre / kWh utløse 10 TWh ny

fornybar varme på Østlandet innen 2015. Denne gjennomsnittlige bedringen i rammebetingelsene innbefatter alle tiltak; fra de som er lønnsomme i seg selv, til de aller dyreste. (De aller dyreste tiltakene er omfattende konverteringer i bygg; d.v.s. ombygging til vannbåren varme i boliger som i dag varmes opp med panelovner).

Den totale kostnaden for 10 TWh nye fornybar varme på Østlandet, ville med en strømpris på 30 øre/kWh blitt på 12 øre / kWh, d.v.s. 1,2 milliarder kr. I dag er den langsiktige strømprisen på 35 øre, noe som reduserer kostnaden med 5 øre / kWh, til 8 øre/kWh, eller 800 millioner kroner i året. (Til sammenligning regner Gassnova / NVE at rensing av gasskraftverket på Kårstø vil koste ca. 24 øre / kWh).

Bioenergi er et billig klimapolitisk virkemiddel. Å erstatte 10 TWh elektrisk og fossil oppvarming på Østlandet koster med dagens langsiktige strømpris ca 800 millioner kroner årlig. Dette er billigere enn både CO2-rensing, vindkraft, biodrivstoff og biokraft. Omlegging fra fossil og elektrisk oppvarming til fornybar varme bør dermed være et av de mest prioriterte tiltakene i en nasjonal klimahandlingsplan. En utbygging av varmemarkedet er også en forutsetning for fremtidig vekst i innenlands produksjon av biodrivstoff og biokraft.

Kapittel 3 - Transport

Lavutslippsutvalget skisserer tre klimatiltak innenfor transportsektoren:

- Tiltak 3 Innfasing av Lav- og nullutslippskjøretøy
- Tiltak 4 Innfasing av CO2-nøytralt drivstoff
- Tiltak 5 Utvikling og innfasing av lavutslippskjøretøy

Lavutslippsutvalgets tre foreslåtte tiltak er gjensidig avhengig av hverandre: For å redusere klimautslippene fra transportsektoren, må man gjøre CO2-nøytrale drivstoff tilgjengelig i Norge, *samtidig* som man bygger opp en bil- og fartøyspark som kan gå på CO2-nøytralt drivstoff. NoBio vil i dette kapitlet ta for seg hvordan biodrivstoff kan bidra i klimavennlig retning innen transportsektoren; både hva som er et realistisk potensial for biodrivstoff, og hvilke tiltak som må til for å utløse dette potensialet.

Lavutslippsutvalget foreslår at bruken av CO2-nøytrale drivstoff (biodrivstoff) skal øke med 5 Mm³ i 2020. Dette tilsvarer biomasse med en energimengde på 10 TWh. I Norge er dette realistisk, og kan oppnås på følgende måte: To større biodrivstoff-fabrikketableres i to større byer i Norge (Det er viktig at dette er byer med høy befolkningstetthet og stort varmebehov). Hver av disse fabrikkene bruker om lag 5 TWh biomasse, hvor ca 2 TWh blir til biodrivstoff og 2-3 TWh blir til varme. Dette forutsetter at varmemarkedene i disse områdene bygges ut for å ta imot varmeenergien til oppvarming (mer om dette under kapitlet om oppvarming). To store biodrivstoff-fabrikketableres i Norge. I tillegg vil det bli produsert biodrivstoff flere andre steder i landet, i mindre skala, både biogass, biodiesel og bioetanol. Med disse to fabrikkene, og tilleggsproduksjon i mindre skala, er en samlet innenlandsk produksjon på 5 TWh biodrivstoff realistisk i 2020.

Transportmarkedet i Norge er i dag på om lag 50 TWh. En egenproduksjon på 5 TWh biodrivstoff, utgjør dermed 10 % av energibehovet i transportsektoren. I tillegg vil Norge fortsatt kunne importere store mengder bioetanol. Norge kan dermed med god margin legge lavutslippsbanen til grunn for klimamålsetningene i transportsektoren, og sette et minst like ambisiøst mål som EU: 10 % av drivstoff-forbruket skal være biodrivstoff innen 2020.

Lavutslippsutvalget skisserer en økning i bruk av biomasse til drivstoff på 10 TWh i 2020. Dette er realistisk, og vil kunne gi opptil 5 TWh ferdig drivstoff, eller ca 10 % av norsk forbruk. Lavutslippsutvalgets anbefalinger bør legges til grunn for Norges klimamål innen transportsektoren. Mål: 10 % av drivstoff-forbruket (energiprosent) bør være biodrivstoff i 2020.

TILTAK TRANSPORT:

I dag kan alle biler kjøre på 5 % innblandet biodrivstoff. En målsetning om at biodrivstoffet skal utgjøre 10 % av energibruken i transportsektoren i 2020 medfører dermed at det må fases inn biler og kjøretøyer som kan gå på høyere innblandinger av biodrivstoff. Dette krever følgende tiltak:

Lavinnblanding

Forutsetningen for 10 % biodrivstoff i 2020 er først og fremst en lavinnblanding på 5 % i alt drivstoff. Oljeselskapene er villige til å gjennomføre en slik lavinnblanding, under en forutsetning: Avgiftsfritak på bio-fraksjonen. Problemet i dag er at lavinnblandet drivstoff blir dyrere enn 100 % fossil bensin. Regjeringen bør dermed gi et incentiv for å få ned kostnadene for oljeselskapene, og *fjerne* bensinavgiften på lavinnblandet etanol. (Høyinnblandet etanol er i dag fritatt for bensinavgift. Det er vanskelig å se noen logisk grunn til at bioetanol-fraksjonen i lavinnblandet bensin ikke skal gis samme fritak). Regjeringen bør inngå en gjensidig forpliktende avtale med oljeselskapene om fritak på bensinavgiften for innblandet bioetanol. Denne avtalen må knyttes til en forpliktelse fra oljeselskapenes side om å sikre denne lavinnblandingen i alt drivstoff (se under).

Omsetningsforpliktelse for oljeselskapene.

Forpliktende avtale mellom myndighetene og oljeselskapene om at minst 5,75 % av drivstoffet (energibasert) er biodrivstoff innen 2010, og 20 % av drivstoffet er biodrivstoff i 2020. Hvis en slik avtale ikke lar seg gjennomføre bør omsetningspåbud vurderes.

Incentiver for bioetanolbiler

To tiltak som bør settes i verk raskt er 1. En kraftig reduksjon i engangsavgift på bioetanolbilene, kombinert med 2. vesentlig redusert årsavgift på disse bilene. Formålet med avgiftsreduksjonene må være å sikre at bilholdet totalt sett blir rimeligere enn for tilsvarende fossile modeller. (For bioetanolbilene må avgiftsreduksjonen ta spesielt hensyn til at bioetanolbilene har høyere drivstoffkostnader sammenlignet med vanlige dieselbiler.).

Opptrappingsplan for distribusjon av høyinnblandet biodrivstoff

Forpliktende avtale mellom myndighetene og oljeselskapene om en femårig opptrappingsplan, der antallet pumper med rent eller høyinnblandet drivstoff skrittvis trappes opp.

Statlig og kommunal innkjøpsordning.

Krav om at minst 50 % av alle offentlig nyanskaffede biler skal være miljøbiler. Miljøbiler er biodrivstoffbiler, elbiler og hydrogenbiler. Innkjøpsordningen bør iverksettes senest 01. 01. 2008. Denne offentlige "flåtebyggingen" bør kombineres med leveranseavtaler med oljeselskaper, slik at tilgangen på drivstoff øker i takt med flåtebyggingen.

Spesielle privilegier for miljøbiler.

- Rabatt/gratis bomring
- Rabatt/gratis parkering
- Redusert firmabilbeskatning

Kapittel 4 - Grunnleggende tiltak

Lavutslippsutvalget foreslår to grunnleggende tiltak og 13 sektorvise tiltak for å nå klimamålene. De grunnleggende tiltakene er:

1. En langsiktig, nasjonal klimainformasjonskampanje, med vekt på både informasjon om klimaproblemet og om hva som kan gjøres.

2. Langsiktig satsing på teknologiutvikling, med vekt på CO₂-fangst, lagring, vindkraft, pellets- og rentbrennende ovner, biodrivstoff med mer.

NoBio anser begge disse tiltakene som grunnleggende forutsetninger for å nå de klimamålene utvalget foreslår.

Klimainformasjonskampanjen:

NoBio erfarer gang etter gang at kunnskapsmangel forsinket eller stanser bioenergi-satsing. I planprosesser knyttet til etablering av fjernvarmeanlegg er det store forskjeller fra kommune til kommune med hensyn til forståelse og tilrettelegging for termisk energi. Kommuner med liten kunnskap og/eller planer for varmeløsninger opptrer i mange tilfeller som bremseklosser i forhold til å få realisert utbygging. Det samme problemet ser vi i fagmiljøer som påvirker energivalgene i bygg- og boligmarkedet (entreprenører, boligprodusenter, rørleggere, arkitekter etc.).

Disse fagmiljøene spiller ofte en sentral rolle for energivalget ved oppføring eller renoveringer av bygg og boliger. Manglende kompetanse/fokus på fornybar energi i disse miljøene gjør at byggherre ofte ikke får informasjon om alternativer til fossil oppvarming eller direktevirkende elektrisk oppvarming. Slik bidrar kunnskapsmangel i kommunal sektor og bolig- og byggebransjen til flaskehals "i begge ender", både m.h.t. fremdriften i kommunen og m.h.t. utviklingen av et fremtidig kundegrunnlag for varmen.

NoBio mener klimainformasjonskampanjen bør bestå av flere ulike kampanjer, rettet mot de ulike målgruppene. Premissleverandører innenfor kommunal planlegging, samt byggebransjen er spesielt viktige her. Like viktig er kampanjen rettet mot allmennheten. Medias fokus på klimatrusselen de første to månedene i 2007 har vist at informasjon fører til både holdningsendringer og endringer i atferd. Dette kommer tydelig frem både av meningsmålinger og gjennom et økende antall bedrifter og kommuner som setter i gang klimatiltak eller setter klimamål.

Teknologiutvikling

Bioenergiressursen er uunnværlig skal Norge klare å sette seg et klimamål av betydning. Dessverre er bioenergiressursen også begrenset. En langsiktig satsing på forskning og utvikling er av avgjørende betydning for å sikre økt tilgang på biomasse i fremtiden. Dessuten vil en langsiktig satsing på teknologiutvikling sikre at disse ressursene brukes mest mulig effektivt fremover. For eksempel vil en satsing på teknologiutvikling være avgjørende hvis Regjeringen ønsker å øke andelen biodrivstoff i Norge uten at det på sikt går ut over matproduksjon. Den vil også være avgjørende for å oppnå lønnsom produksjon av kraftvarme, og for eventuell fremtidig CO₂-rensing ved hjelp av bioenergi.

Kapittel 5 - Avsluttende kommentarer

Av de 13 sektorvise tiltak som foreslås utover de to grunnleggende er fem av dem tiltak som i stor grad involverer bioenergi-bransjen. Norsk Bioenergiforening har gjort flere beregninger som viser at bioenergi-bransjen kan levere de løsningene utvalget skisserer, og at det vil være nok biomasseresurser til å utføre de tiltakene utvalget foreskriver.

Både Stern-rapporten og den nylig publiserte delrapporten fra FNs klimapanel viser klarere enn noen gang at det haster å sette i verk omfattende klimatiltak. Sternrapporten, utarbeidet av Sir Nicholas Stern for britiske myndigheter, konkluderer med at kostnadene ved å la klimaendringene gå sin gang vil være langt større enn kostnadene ved å forhindre klimaendring. I den betraktningen som tar hensyn til nyere forskning og til virkninger på de fattigste anslår rapporten at kostnadene ved å ikke gjøre noe *kan løpe opp i hele 20 prosent av globalt BNP*. Dette står i skarp kontrast til kostnadene ved å gjøre klimatiltak nå, som er anslått til å koste ca 1 % av internasjonalt BNP.

Med Lavutslippsutvalgets utredning som grunnlag har Regjeringen ingen grunn til å vente med å sette et nasjonalt klimamål: Den utslippsreduksjonen Lavutslippsbanen skisserer for 2020 bør legges

grunnlaget for Regjeringens innenlands klimamål for 2020. Dette innebærer at Regjeringen bør sette seg mål om minst 22 % utslippsreduksjon i 2020 i.f.t. 2005-nivå, eller 16 % reduksjon i.f.t. 1990-nivå) Dette bør være et minimumsmål.

For oppvarmingssektoren er Lavutslippsutvalgets anslag for økt bruk av biovarme alt for lavt. Ambisjonsnivået bør være fem ganger så høyt. Varmesatsing er av de billigste og mest robuste klimatiltakene som kan gjøres i Norge. Regjeringen bør derfor sette et mål for oppvarmingssektoren på minst 15 TWh ny biovarme innen 2020. Dette er svært realistisk, basert på anslagsvis 7-8 TWh biobasert fjernvarme, 7-8 TWh lokal biovarme, og en innenlands produksjon av biodrivstoff på 5 TWh. Varmeressursen bør primært erstatte fossil oppvarming og kjernekraft. Innenlands biomassepotensialet frem mot 2050 tilsier at ambisjonene innenfor bioenergi kan økes med ytterligere 5-10 TWh.

Vennlig hilsen
Norsk Bioenergiforening (NoBio)

Cato Kjølstad/s/
Daglig leder

Kari Asheim/s/
Næringspolitisk rådgiver